

[Jens Thoft]

generer de øvrige lande? Det er jo præcis det, man kan finde i den vesttyske Bundesverfasningsbericht, og som man også kan finde i de enkelte delstatsberetninger.

At vi får offentliggjort de generelle retningslinjer for overvågning og registrering af danske statsborgere, hvorledes skulle det genere samarbejdet med udenlandske efterretningstjenester? Ville det andet end enten rejse et ramaskrig, fordi befolkningen er uenig i retningslinjerne, eller nedbryde noget af paranoiaen, fordi man har nogle overdrevne forestillinger om, hvorledes disse retningslinjer er? Jeg mener, det ville være med til at skabe øget sikkerhed vedrørende disse ting, og derfor mener jeg, at ministerens problemstilling også på dette område er falsk.

Endelig udtrykte ministeren stor mangel på forståelse for de kritiske bemærkninger, som det fremgår af forslaget at vi har i SF til Wambergudvalget. Men det er jo ikke så underligt, at SF kritiserer sammensætningen af Wambergudvalget, når den seneste udskiftning, der er sket i det med H. C. Bjerg, betyder, at det yderste højre, de mennesker, vi kan læse om i Jyllands-Posten, og som stort set hver eneste dag skælder SF ud for at være agenter for Warszawa-pagten, på den måde bevæger sig ind i Wambergudvalget for at kontrollere registreringerne. Så kan det vel ikke undre ministeren, at vi føler, at denne kontrol er meget lidt bevendt.

I det hele taget mener jeg, at Wambergudvalgets kontrol er meget lidt bevendt. Udvalget holder normalt under 10 møder årlig, men gennemgår flere tusinde sager. Der vil være ganske få minutter til behandling af hver enkelt sag, hvis man forudsætter, at møderne varer mindst 10 timer, hvad de næppe gør.

Udvalget skal som bekendt ikke bare kontrollere nye registreringer, men også sletninger, og det skal også føre stikprøvemæssig kontrol med tidligere optagne personer, så der er såmænd nok at lave for udvalget.

Jeg skal nu vende mig til den socialdemokratiske ordfører.

Jeg var glad for, at hr. Ole Espersen gav udtryk for, at Socialdemokratiet ikke længere er i tvivl om, at der er behov for større åbenhed og parlamentarisk kontrol, og at den kontrol, der er der nu, ikke er tilstrækkelig.

Jeg synes, det var en rar åbning. Det var dog også en åbning, som vi oplevede, sidste gang vi

behandlede et ikke helt identisk forslag fra SF, og jeg håber, det er muligt for Socialdemokratiet og SF at finde frem til en model, som – hvis heldet er ude – måske også kan få radikal tilslutning, men det har jeg nu ikke meget tillid til, må jeg sige.

Fru Grethe Fenger Møller sagde, at hvis vi gennemfører de ting, som fremgår af dette beslutningsforlag fra SF, ville vi ikke give efterretningstjenesterne de nødvendige arbejdsmuligheder. Jeg må understrege, at i forhold til en lang række lande, som vi ellers sammenligner os med, har Danmark en væsentlig ringere kontrol med og en væsentlig ringere åbenhed omkring efterretningstjenesterne. Et dansk Irangate ville have været en umulighed, for man ville blot have fået at vide, at ifølge sagens natur eller af principielle årsager kunne man ikke få oplyst, om pengene nu stod i Schweiz, og om der var bedrevet ulovligheder på denne eller hin facon.

Hr. Arne Melchior siger, at lovkomplekserne vedrørende efterretningstjenesten fungerer godt nok, for vi har jo set, at man i særlige situationer kan nedsætte et særligt udvalg eller en kommissionsdomstol, sådan som vi så det under Hetleraffæren. Men det forudsætter jo netop, at dagspressen finder tingene og bringer dem frem i lyset. Alle de hundreder eller tusinder – eller hvor mange det nu drejer sig om – skandaler, der ligger begravet i tjenesterne, og som vi aldrig får noget at vide om, har vi ingen mulighed for at nedsætte særlige udvalg til behandling af.

Endelig nævnte hr. Bernhard Baunsgaard kontrollen i Statsrevisoratet. Jeg synes, at et af problemerne med efterretningstjenesterne er, at de formentlig råder over ca. 100 mill. kr., som findes i den hemmelige kasse, en kasse, som Folketinget ikke kender størrelsen af, og en kasse, som bliver revideret på den måde, at en særlig betroet medarbejder i efterretningstjenesterne over for en særlig betroet medarbejder i Rigsrevisionen, som i øvrigt har en fortid i firmaet, afgiver en erklæring om, at han eller hun ikke selv har stjålet pengene, men det er ikke meget kontrol med 100 mill. kr.

I politiets årsberetning ser vi statistikker over alverdens ting og sager, men det er ikke muligt – der føres ikke sådanne statistikker, siger ministeren – at få at vide, hvor mange domstolskendelser der er afsagt om aflytning. Vi har tidlige-